

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per bericht d.d. 17 juni 2019 is Fortuna Sittard in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal (hierna: 'RTBV') voor wanordelijkheden door de aanhang van Fortuna Sittard bij gelegenheid van de op 12 mei 2019 gespeelde wedstrijd FC Groningen – Fortuna Sittard, te weten het afsteken van vuurwerk.

De Aanklager betaald voetbal (hierna: 'de Aanklager') heeft Fortuna Sittard een schikkingsvoorstel gedaan, inhoudende de betaling van een geldboete van €7.500,-, waarvan €2.500,- voorwaardelijk, met een proeftijd van één jaar.

Dit schikkingsvoorstel is door Fortuna Sittard niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de Tuchtcommissie Betaald Voetbal (hierna: 'de Tuchtcommissie') voorgelegd.

De Tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de Aanklager de zaak mondeling behandeld op dinsdag 23 juli 2019. Zij heeft bij die gelegenheid Fortuna Sittard gehoord, bij monde van de heer F. Janssen (Veiligheid en Juridische Zaken).

Bij die mondelinge behandeling is tevens de heer A. Benders, werkzaam bij de politie in Sittard, als getuige gehoord.

2. Vordering Aanklager

De Aanklager is van oordeel dat het ten laste gelegde bewezen dient te worden geacht.

Wat betreft de Aanklager, kan Fortuna Sittard zich slechts disculperen indien zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. Het is volgende de Aanklager vaste rechtspraak van de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep dat in dit verband buitengewone strenge eisen worden gesteld teneinde het karakter van de aansprakelijkheid van beschuldigde, in dit geval Fortuna Sittard, voor het gedrag van haar supporters niet verloren te laten gaan.

De lat om zich te kunnen disculperen ligt volgens de Aanklager erg hoog. Dit heeft onder andere te maken met het door de Aanklager aangehaalde vuurwerkbeleid van de KNVB – in samenwerking met de clubs – waarbij door de Aanklager wordt aangegeven dat het doel is om de associatie tussen vuurwerk en voetbal te 'doorbreken'. Van een club wordt dus verwacht dat aandacht blijft bestaan voor maatregelen om het afsteken van vuurwerk tegen te gaan, zodat de kans op het afsteken van vuurwerk, zoals aangegeven, te verwaarlozen is.

De Aanklager is van mening dat Fortuna Sittard in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen om het afsteken van vuurwerk te voorkomen c.q. te beëindigen en/of schuldigen op te sporen.

Volgens de Aanklager is deze zaak in die zin bijzonder nu de verweten gedragingen zich in hoofdzaak buiten het stadion van FC Groningen hebben voorgedaan, te weten op parkeerplaats P4. Volgens de Aanklager duiden de KNVB Standaardvoorwaarden het stadion als “het stadion of (voetbal)terrein waar evenementen plaatsvinden, alsmede de bijbehorende gebouwen en terreinen, daaronder begrepen de toegangen en toegangswegen”. Volgens de Aanklager valt de desbetreffende parkeerplaats – welke bestemd is voor de supporters van de uit spelende club – ook hieronder en is hiermee Fortuna Sittard derhalve ook verantwoordelijk voor het gedrag van haar meegereisde supporters.

In dat kader stelt de Aanklager dat hij van mening is dat Fortuna Sittard – ten aanzien van de identificatie van personen – achteraf te weinig heeft gedaan. Hoewel de Aanklager van mening is dat Fortuna Sittard in het algemeen heeft laten zien op te treden tegen het afsteken van vuurwerk door supporters, meent de Aanklager – op grond van onder andere het meldingsformulier – dat Fortuna Sittard in dit geval daadkrachtiger had kunnen optreden.

De Aanklager is derhalve van mening dat Fortuna Sittard zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV en stelt dat het ten laste gelegde op grond van het meldingsformulier van de wedstrijdorganisatie ook bewezen kan worden verklaard.

Strafmaat

Over de vraag welke straf passend en geboden is, houdt de Aanklager rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen. De Aanklager heeft zijn waardering geuit voor het feit dat Fortuna Sittard naar de mondelinge behandeling van deze zaak is gekomen om haar verhaal te doen.

Volgens de Aanklager heeft Fortuna Sittard hierbij gemotiveerd aangegeven dat de club de nodige tijd en energie heeft besteed aan het tegengaan van het afsteken van vuurwerk door de supporters. Gelet op de omstandigheden – zoals deze tijdens de zitting zijn geschetst – en gezien de maatregelen die door Fortuna Sittard in het verleden zijn getroffen, is volgens de Aanklager een geheel voorwaardelijke straf hier op zijn plaats.

Op grond van het bovenstaande heeft de Aanklager het schikkingsvoorstel herzien en de Tuchtcommissie verzocht een geldboete op te leggen van €7.500,-, geheel voorwaardelijk, met een proeftijd van één jaar. Tevens heeft de Aanklager de Tuchtcommissie verzocht te beslissen dat Fortuna Sittard de – in eerste instantie onvoorwaardelijke opgelegde – geldboete van €5.000,- aanwendt voor investeringen in het kader van het bestrijden van het afsteken van vuurwerk.

3. Verweer Fortuna Sittard

Fortuna Sittard stelt zich primair op het standpunt dat de verweten gedragingen niet bewezen kunnen worden nu het vermoeden dat vuurwerk is afgestoken volgens Fortuna Sittard louter gebaseerd is op een vermoeden aan de zijde van de Aanklager. Dat vermoeden is gebaseerd op één verklaring, namelijk het meldingsformulier van de wedstrijdorganisatie welke door FC Groningen bij de KNVB is ingediend. Zonder aanvullende bewijsmiddelen, als bedoeld in artikel 40 lid 1 en 2 RTBV, zoals het gebruik van camerabeelden, heeft de Aanklager volgens Fortuna Sittard onvoldoende een oordeel kunnen vormen van de situatie en daarmee onvoldoende vast kunnen stellen dat Fortuna Sittard in strijd heeft gehandeld met artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV. Om die reden zou vrijspraak moeten volgen.

Fortuna Sittard stelt subsidiair dat zij wel degelijk maatregelen heeft genomen om de kans te verwaarlozen dat haar supporters zich zouden misdragen.

Ook ten aanzien van de onderhavige wedstrijd is dit het geval geweest. Zo heeft Fortuna Sittard een verplichte bus/auto-combi ingesteld en was de verkoop van tickets één op één uitsluitend voor seizoen- en/of clubcardhouders. Bovendien heeft Fortuna Sittard voor deze wedstrijd extra veiligheidspersoneel ingezet. Daarnaast heeft Fortuna Sittard ten tijde van het incident in de commandoruimte van het stadion overleg gevoerd met de veiligheidsscoördinator van FC Groningen en de lokale autoriteiten in Groningen. Daarbij heeft Fortuna Sittard voorgesteld om de groep supporters terug de bussen en auto's in te krijgen zodat hiermee het afsteken van het vuurwerk beëindigd zou worden. Het verzoek van Fortuna Sittard werd echter door de politie afgewezen en niet nodig geacht aangezien het er gemoedelijk aan toeging. Volgens Fortuna Sittard is ervoor gekozen om de stewards te laten observeren om te zorgen dat de situatie onder controle bleef. Hierin is volgens Fortuna Sittard de stewardsorganisatie van Fortuna Sittard absoluut geslaagd. Na telefonisch overleg met de heer E. de Jong, de supporters liaison officer (hierna: 'SLO') van Fortuna Sittard, zijn de supporters op verzoek van de club en de SLO in alle rust de bussen en auto's ingestapt en zonder problemen vertrokken.

Fortuna Sittard vraagt zich dan ook af welke maatregelen zij volgens de aanklager had kunnen nemen om te voorkomen dat er vuurwerk op de parkeerplaats buiten het stadion werd afgestoken. Fortuna Sittard stelt dat zij immers niet de bevoegdheid heeft om auto's te doorzoeken of over kan gaan tot het toepassen van andere vergaande middelen. Volgens Fortuna Sittard is en blijft het hierdoor onmogelijk om dit soort incidenten in zijn geheel te voorkomen.

Fortuna stelt zich voorts op het standpunt dat haar niet verweten kan worden dat zij meer had kunnen doen om personen te identificeren en te bestraffen. Fortuna Sittard stelt dat zij in dat kader te maken heeft gehad met verklaringen van stewards die ieder voor zich verschillend van elkaar verklaren. Om deze verklaringen te kunnen verifiëren had Fortuna Sittard de beschikking moeten hebben over de camerabeelden die zijn gemaakt op de parkeerplaats naast het stadion van FC Groningen. Door verschillende omstandigheden is dat niet gelukt, zodat het aldus onmogelijk bleek om over te kunnen gaan tot het opsporen en bestraffen van de betreffende supporters.

Fortuna Sittard stelt voorts dat het afgestoken vuurwerk op de betreffende parkeerplaats de laagste categorie van vuurwerk betrof, namelijk enkele fakkels. Deze fakkels zouden zijn afgestoken omdat door de supporters de handhaving van Fortuna Sittard in de Eredivisie werd gevierd. Volgens Fortuna Sittard blijkt hieruit de intentie van de supporters, namelijk het maken van sfeer en het tonen van blijdschap. Er is volgens Fortuna Sittard geen zwaar vuurwerk afgestoken en geen verbaal (of non-verbaal) geweld jegens het veiligheidspersoneel van FC Groningen dan wel Fortuna Sittard en de aanwezige politie geuit. Volgens Fortuna Sittard zijn de supporters van deze wedstrijd op geen enkel moment in gevaar geweest en hebben de supporters, die het vuurwerk hebben afgestoken, nimmer de intentie gehad om de openbare orde te verstoren.

Ter zitting is aangegeven dat ook Fortuna Sittard een absoluut voorstander is van het anti-vuurwerkbeleid rondom wedstrijden en derhalve spant Fortuna Sittard zich te allen tijde in om voldoende maatregelen te treffen en daders te identificeren en te bestraffen. Fortuna Sittard benadrukt wel dat de realiteit niet uit het oog verloren moet worden en dat het onmogelijk is dit soort incidenten in zijn geheel te voorkomen. Fortuna Sittard stelt veel tijd en energie te besteden aan preventief beleid door regelmatig het gesprek aan te gaan met de diverse supportersgroepen teneinde bewustwording te creëren en vuurwerk in en rondom stadions terug te dringen. Volgens Fortuna Sittard heeft dit in relatief korte tijd erin geresulteerd dat het aantal vuurwerkincidenten sterk is afgenomen. Fortuna Sittard stelt dat het in gesprek blijven gaan met de supportersgroepen en het stellen van duidelijke grenzen – waarbij tevens ook straffen worden opgelegd – tot goede resultaten heeft geleid en zal leiden.

Fortuna Sittard heeft tevens aangegeven samen met de lokale autoriteiten en partners intensief bezig te zijn met de persoonsgerichte aanpak welke met name gericht is op 'first offenders', een categorie supporters die vaak betrokken is bij vuurwerkincidenten. Fortuna Sittard probeert hiermee met behulp van partners een effectieve en preventieve aanpak te bewerkstelligen.

Fortuna Sittard stelt zich op het standpunt dat – bij het bepalen van de strafmaat – het bovenstaande door de Tuchtcommissie in acht dient te worden genomen. Fortuna Sittard is van mening dat een geldboete van €7.500,- disproportioneel hoog is en dat de in het schikkingsvoorstel genoemde geldboete Fortuna Sittard niet zal helpen bij het verder aanpakken en het voorkomen van eventueel wangedrag door haar supporters. Fortuna Sittard stelt voorts dat op grond van de strafkaart van Fortuna Sittard het laatste vuurwerkincident van 13 oktober 2017 dateert waarbij deze zaak door de Aanklager is geseponeerd.

Gelet op al het bovenstaande, verzoekt Fortuna Sittard de Tuchtcommissie primair Fortuna Sittard geheel vrij te spreken van de ten laste gelegde feiten. Indien de Tuchtcommissie daartoe niet voornemens is, verzoekt Fortuna Sittard subsidiair de straf geheel voorwaardelijk op te leggen.

4. Bewezenverklaring

De Tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen, te weten dat Fortuna Sittard zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV voor wanordelijkheden door aanhang van Fortuna Sittard bij gelegenheid van de op 12 mei 2019 gespeelde wedstrijd FC Groningen – Fortuna Sittard, te weten het afsteken van vuurwerk.

De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het meldingsformulier van de wedstrijdorganisatie d.d. 12 mei 2019, ingevuld en ondertekend door de heer J. Bouwman, veiligheidscoördinator van FC Groningen, en de heer G. Driessen, veiligheidscoördinator van Fortuna Sittard zakelijk weergegeven, luidende:

“(...)Rookpot in bezoekersvak tijdens wedstrijd, en veel fakkels en rookpotten op parkeerplaats P4 bij uitstroom en vertrek gasten (...)”

- Verklaring van de SLO, de heer E. de Jong, zakelijk weergegeven, luidende:

“(...) Er zijn enkele fakkels en enkele rookpotjes afgestoken en sfeer was erg gemoedelijk. Na enkele minuten van feest heb ik (na telefonisch contact met jou) de supporters naar de auto's en bussen gedirigeerd en zijn we zonder verder wanklank vertrokken(..)”

- De op zitting gegeven verklaring van de getuige de A. Berends, inhoudende dat hij heeft waargenomen dat na afloop van de wedstrijd op parkeerplaats P4 vuurwerk werd afgestoken.

5. Bespreking van het verweer en strafmaatmotivering

Bevoegdheid tuchtcommissie

Nu door de Aanklager ter zitting is aangegeven dat de verweten gedraging zich toespitst op het afgestoken vuurwerk buiten het stadion, te weten op de parkeerplaats van het stadion voor de supporters van de uit spelende club, dient de Tuchtcommissie zich ten eerste een oordeel te vormen over de vraag of de Tuchtcommissie bevoegd is hierover te beslissen.

In artikel 1 onder d van de KNVB Standaardvoorwaarden wordt onder een stadion verstaan¹:

“Het Stadion of (voetbal)terrein waar Evenementen plaatsvinden, alsmede de bijbehorende gebouwen en terreinen, daaronder begrepen de toegangen en toegangswegen; “

Uit het verhandelde ter zitting is naar voren gekomen dat het terrein – waar de verweten gedraging zich heeft afgespeeld – de parkeerplaats naast het stadion van FC Groningen, te

¹ KNVB Standaardvoorwaarden geldend vanaf 1 september 2014 1, Gedeponneerd ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Utrecht onder nummer 181/2002.

weten P4, betrof. Uit het meldingsformulier van de wedstrijdorganisatie blijkt dat deze parkeerplaats exclusief bestemd was voor de supporters van de uit spelende club en derhalve niet toegankelijk was voor andere supporters. Hieruit luidt de Tuchtcommissie af dat het hier gaat om een terrein, als bedoeld in artikel 1 onder d van de KNVB Standaardvoorwaarden, en derhalve acht de Tuchtcommissie zich bevoegd om een oordeel te vormen over de verweten gedragingen.

Disculpatiegrond

Zoals door de Aanklager gesteld, kan Fortuna Sittard zich slechts disculperen indien zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. De Tuchtcommissie dient derhalve een oordeel te vormen over de vraag of Fortuna Sittard voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

Dat Fortuna Sittard tot op heden geen enkele persoon heeft kunnen identificeren en – naar aanleiding van het afsteken van vuurwerk – een stadionverbod heeft kunnen opleggen, is naar het oordeel van de Tuchtcommissie laakbaar. Uit de verklaring van de SLO blijkt namelijk dat hij al voorafgaand aan de wedstrijd onderweg naar Groningen kennis had van het feit dat er vuurwerk in een aantal auto's van supporters aanwezig was die ook onderweg waren naar het stadion van FC Groningen.

De Tuchtcommissie is er niet van overtuigd dat Fortuna Sittard alle maatregelen heeft getroffen om de daders te identificeren. Zo had Fortuna Sittard bijvoorbeeld op basis van eigen waarnemingen een aantal personen kunnen uitnodigen voor een verhoor. Aan de hand deze verhoren had Fortuna Sittard dan kunnen achterhalen, althans daartoe een poging kunnen ondernemen, welke personen zich schuldig aan het afsteken van vuurwerk hadden schuldig gemaakt.

De Tuchtcommissie overweegt in dat kader dat ook van de betreffende stewards van Fortuna Sittard kan worden verwacht dat zij een actievere rol bij de bestrijding van het gedrag van deze relatief kleine groep supporters vervullen en in dit geval ook actiever hadden kunnen bijdragen aan de herkenning van deze betreffende supporters van Fortuna Sittard.

Op basis van het bovenstaande is de Tuchtcommissie van oordeel dat Fortuna Sittard in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen om het afsteken van vuurwerk te voorkomen c.q. te beëindigen en/of schuldigen op te sporen. De Tuchtcommissie komt tot het oordeel dat Fortuna Sittard – op grond van het meldingsformulier van de wedstrijdorganisatie, de schriftelijke verklaring van de SLO en de ter zitting afgelegde verklaring van de heer A. Benders – zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde.

Het verweer van Fortuna Sittard wordt als in strijd met de bewezenverklaring en de grondslag daarvan, als onder 4. vermeld, door de Tuchtcommissie gepasseerd en verworpen.

Strafmaat

Bij de strafoplegging houdt de Tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen. De Tuchtcommissie ziet hierin geen aanleiding om af te wijken van de door de Aanklager op zitting aangepaste en geëiste straf.

Dit is naar het oordeel van de Tuchtcommissie in hoofdzaak gelegen in de omstandigheid dat de Tuchtcommissie het uitgangspunt van de Aanklager deelt dat de disculpatielat voor clubs in dit soort zaken hoog ligt. De Tuchtcommissie heeft echter ook in acht heeft genomen dat Fortuna Sittard ter zitting heeft aangetoond dat zij het vuurwerkproblematiek en het (wan)gedrag van haar supporters op verschillende manieren – en met verschillende partijen – zo goed mogelijk probeert te bestrijden.

De Tuchtcommissie neemt voorts in overweging dat de verweten gedraging met name buiten het stadion op een afgesloten parkeerplaats heeft plaatsgevonden. Dit neemt echter niet weg dat de Tuchtcommissie van oordeel blijft dat het afsteken van vuurwerk zowel in als rondom het stadion bestreden moet worden en dat – zoals door de Aanklager gesteld – de associatie tussen voetbal en vuurwerk doorbroken moet worden. Immers, op welke wijze en in welke mate dan ook, het afsteken van vuurwerk blijft risicovol en gevaarlijk.

Voorts blijkt uit de strafkaart van Fortuna Sittard dat het stadium van voorwaardelijke straffen – naar het oordeel van de Tuchtcommissie – nog niet is gepasseerd. Immers, het laatste ‘vuurwerkincident’ dateert van 13 oktober 2017 waarbij deze zaak door de Aanklager is geseponeerd.

Een en ander is voor de Tuchtcommissie aanleiding de Aanklager te volgen in het door hem ter zitting gevorderde, te weten een geldboete van €7.500,-, geheel voorwaardelijk, met een proeftijd van één jaar. Met betrekking tot het op zitting gedane voorstel van de Aanklager om te beslissen dat Fortuna Sittard de – in eerste instantie opgelegde onvoorwaardelijke – geldboete van €5.000,-, aanwendt voor investeringen, wijst de Tuchtcommissie dit verzoek af nu dat voorstel in de praktijk niet handhaafbaar is en voor de Tuchtcommissie moeilijk controleerbaar is.

De Tuchtcommissie acht een straf zoals hierna vermeld passend.

6. De kwalificatie

Het bewezenverklaarde levert op een overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal.

7. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld.

Het bewezenverklaarde is strafbaar, zoals onder 6. omschreven.

Fortuna Sittard is terzake van bovenvermelde overtreding strafbaar.

Fortuna Sittard wordt veroordeeld tot betaling van een geldboete opgelegd van €7.500,-, geheel voorwaardelijk, met een proeftijd van één jaar.

Fortuna Sittard wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met Fortuna Sittard in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 25 juli 2019 door dhr. mr. D. van den Brink, voorzitter, dhr. F. Sterk en dhr. B. van den Broek, leden, bijgestaan door dhr. mr. M. Faouzi, secretaris.